

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

**Pani
Justyna Tyszkiewicz
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Świnoujściu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690), w kierowanej przez Panią jednostce, zespół inspektorów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w okresie od dnia 21 lutego 2022 r. do dnia 23 lutego 2022 r. kontrolę w trybie zdalnym.

Przedmiotem kontroli objęto następujące zagadnienia:

1. Wydawanie decyzji w sprawach statusu osoby bezrobotnej i prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z uwzględnieniem przypadków wzruszenia decyzji.
2. Wydawanie decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego.
3. Organizacja szkoleń bezrobotnych finansowanych z Funduszu Pracy i ich efektywność.

W wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu kontrolnym, które zostały zawarte w protokole z kontroli z dnia 15 marca 2022 r., działania Powiatowego Urzędu Pracy w Świnoujściu oceniono negatywnie¹.

Nieprawidłowości stwierdzono w zakresie wydawania decyzji w sprawach statusu osoby bezrobotnej i prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z uwzględnieniem przypadków wzruszenia decyzji. Sytuacje te dotyczyły w szczególności: nieprawidłowego zastosowania nadzwyczajnych trybów postępowania administracyjnego, niewłaściwego przeprowadzenia postępowania administracyjnego, naruszenia przepisów prawa materialnego i proceduralnego, powoływania w podstawie prawnej decyzji przepisów niemających zastosowania w sprawie.

W odniesieniu do wydawania decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego stwierdzono szereg nieprawidłowości, w szczególności: nieuzasadnione zastosowanie trybu wznowieniowego, powołanie nieprawidłowej podstawy prawnej decyzji orzekającej zwrot nienależnie pobranego świadczenia, niewłaściwa konstrukcja orzeczenia decyzji o zwrocie, brak w orzeczeniu ww. decyzji wskazanego okresu, za który świadczenie jest nienależnie pobrane, brak daty odbioru decyzji o zwrocie oraz decyzji poprzedzającej.

Nieprawidłowości stwierdzono również w zakresie organizacji szkoleń finansowanych z Funduszu Pracy. Osoby bezrobotne składając wniosek o skierowanie na szkolenie indywidualne, zobowiązane są przedstawić oświadczenie przyszłego pracodawcy, w którym zadeklaruje

---

¹ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonym nieprawidłowości i negatywna.

on zatrudnienie bezrobotnego po ukończeniu wnioskowanego przez niego szkolenia. Zawierana jest następnie trójstronna umowa pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową. W umowie tej pracodawca zobowiązuje się do zatrudnienia wnioskodawcy po ukończeniu przez niego szkolenia, a wykonawca do zorganizowania i przeprowadzenia szkolenia dla wnioskodawcy, zaś urząd pracy do sfinansowania szkolenia.

Powyższy tryb zorganizowania szkolenia indywidualnego jest niezgodny z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667).

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, warunkiem skierowania bezrobotnego na szkolenie jest wykazanie przez niego celowości szkolenia. Potwierdza to treść przepisu § 79 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy, w myśl którego skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną, zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy, następuje po złożeniu przez tę osobę wniosku zawierającego imię i nazwisko oraz numer PESEL osoby wnioskującej o skierowanie na szkolenie, nazwę szkolenia oraz uzasadnienie celowości szkolenia. Brak więc podstaw prawnych do żądania deklaracji i oświadczeń pracodawcy, wyrażających wolę zatrudnienia osoby bezrobotnej po ukończeniu wnioskowanego przez nią szkolenia. Ustawodawca nie wymaga uprawdopodobnienia, że szkolenie zapewni uzyskanie zatrudnienia. Zauważyć także należy, że wymóg uprawdopodobnienia, iż wnioskowane przez osobę bezrobotną szkolenie zapewni mu zatrudnienie, obowiązywał do dnia 31 stycznia 2009 r. W sytuacji, gdy ustawodawca zrezygnował z tego wymogu i wprowadził korzystniejsze rozwiązanie dla osób bezrobotnych, polegające na wykazaniu celowości szkolenia, nie można wprowadzać dodatkowych warunków. Uprawdopodobnienie podjęcia pracy może więc nastąpić jedynie na zasadzie dobrowolności. Nie może być zaś traktowane jako warunek konieczny, od którego spełnienia uzależnia się skierowanie osoby bezrobotnej na szkolenie indywidualne. W obecnym stanie prawnym osoba bezrobotna nie musi przed rozpoczęciem szkolenia być już zorientowana co do możliwości uzyskania odpowiedniej pracy. Zwiększa to dostępność osób bezrobotnych do korzystania ze szkoleń indywidualnych, co było intencją ustawodawcy. Zastąpienie obowiązku uprawdopodobnienia uzyskania zatrudnienia wymogiem uzasadnienia celowości wnioskowanego szkolenia miało bowiem na celu zachęcenie osób bezrobotnych do podnoszenia kwalifikacji. Z notatki służbowej z dnia 21 lutego 2022 r. uzyskanej od kontrolowanej jednostki wynika, że cyt. „urząd pracy ocenia wnioski o udzielenie formy pomocy w postaci organizacji szkolenia na podstawie przedłożonego uzasadnienia celowości i uprawdopodobnienia zatrudnienia po ukończeniu szkolenia, a także uwzględniając ustalenia indywidualnego planu działania”. Brak w ww. notatce wzmianki, aby uprawdopodobnienie uzyskania zatrudnienia w postaci zaświadczenia od pracodawcy było dobrowolne. Również w formularzu wniosku o skierowanie na szkolenie brak informacji o dobrowolności złożenia do wniosku oświadczenia pracodawcy o zamiarze zatrudnienia osoby bezrobotnej po zakończeniu szkolenia.

Brak również podstaw prawnych do zawierania trójstronnej umowy w przypadku szkoleń uregulowanych w art. 40 ust. 3 cytowanej ustawy. Wskazać należy, że na podstawie trójstronnej umowy można organizować szkolenie, o którym mowa w art. 40 ust. 2e cytowanej ustawy tzn. realizowane na wniosek pracodawcy. Szkolenie uregulowane w art. 40 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest zaś organizowane na wniosek bezrobotnego. Brak więc możliwości zawarcia umowy trójstronnej w przypadku organizacji tego szkolenia.

Przekazując powyższe uwagi i zastrzeżenia, wnoszę o podjęcie stosownych działań w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności

zalecam

1. stosować właściwy dla danej sprawy tryb postępowania administracyjnego oraz prowadzić postępowanie mając na uwadze granice określone przepisami prawa materialnego i formalnego,
2. podejmować rozstrzygnięcia i powoływać podstawę prawną w decyzjach administracyjnych zgodnie z przepisami prawa materialnego i formalnego,
3. przeszkolić pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Świnoujściu wykonujących zadania związane z prowadzeniem postępowania administracyjnego w zakresie stosowania nadzwyczajnych trybów postępowania,
4. stosować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tryb kierowania osób bezrobotnych na wskazane przez nie szkolenia indywidualne.

Przedstawicielowi kontrolowanej jednostki, po zapoznaniu się z treścią niniejszego wystąpienia, przysługuje stosownie do treści przepisu art. 113 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, uprawnienie do zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń co do zawartych w wystąpieniu zaleceń, w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.

O sposobie realizacji powyższego zalecenia proszę poinformować mnie, za pośrednictwem Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Właściwy podpis na oryginale